

OBSAH

Několik myšlenek o Perských listech 9

Předmluva 13

Dopisy:

1. Uzbek Rustamovi: Pobyt Uzbekův a Rizův v Kumu a Tabrízu; důvod jejich cesty. Co se o tom říká v Isfahánu? 17
2. Uzbek prvnímu černému eunuchovi: Střežení žen Uzbekových; zábavy, které jim možno popřáti. 18
3. Zaši Uzbekovi: Její stesk a vzpomínky u příležitosti odjezdu Uzbekova 19
4. Zefis Uzbekovi: Tyranie a pomluvy velkého eunucha 22
5. Rustam Uzbekovi: Řeči, k nimž v Isfahánu zavdává podnět odjezd Uzbekův a Rizův 23
6. Uzbek Násirovi: Pobyt v Erzerumu: stesk, který pociťuje Uzbek, vzdaluje se své vlasti a zvláště svým ženám 24
7. Fátme Uzbekovi: Vášně, která ji stravuje za nepřítomnosti Uzbekovy 26

8. Uzbek Rustamovi: Nebezpečnost, jimž Uzbek chtěl ujít odchodem z Persie 29
9. První eunuch Ibbímu: Bědnost jeho povolání; nenávisť, kterou mu vnukají ženy; nestálost přízně pánovy 32
10. Mírzá Uzbekovi: Jaký je pramen štěstí? 38
11. Uzbek Mírzovi: Dějiny Troglodytů: ne-spravedlnost prvních Troglodytů byla příčinou jejich záhuby 39
12. Uzbek témuž: Ctnosti nových Troglodytů zjednaly jim štěstí 45
13. Uzbek témuž: Svými ctnostmi noví Troglodyti, šťastní vnitřně, zvítězili i nad vnějšími nepřáteli 49
14. Uzbek témuž: Rozhojnovše se Troglodyti si zvolili krále 52
15. První eunuch Járánovi: Láska, kterou k němu chová 54
16. Uzbek Mehemmedu Alímu: Rady, o něž žádá 56 *uolne*
17. Uzbek témuž: Co rozhoduje o čistotě nebo nečistotě věcí? 57

18. Mehemmed Alí Uzbekovi: Podle Mohameda jsou vepř, myš a kočka nečistí, protože se zrodili v špíně archy Noemovy 59
19. Uzbek Rustamovi: Cesta z Tokatu do Smyrny, úpadek říše turecké 62
20. Uzbek své ženě Zaši: Prohřešky, kterých se Zaši dopustila proti kázni seráje 65
21. Uzbek prvnímu bílému eunuchovi: Provinění, které dopustil svou nedbalostí 68
22. Járán prvnímu eunuchovi: Vzdávající žárlivost Uzbekova 70
23. Uzbek Ibbenovi: Pobyt v Livorně; dojem, jaký mohamedán zakouší v křesťanském městě; odjezd Uzbekův do Paříže 71
24. Rizá Ibbenovi: Velikost Paříže; pouliční ruch; moc králů francouzských; moc papežova; zmatky vyvolané ve Francii „Ústavou“; obavy Ludvíka XIV. 73
25. Uzbek Ibbenovi: Cesta Radího do Itálie; přátelství Rizovo a Uzbekovo k Ibbenovi 78
26. Uzbek Roxaně: Protiva, jaká je mezi mra-

vy žen na Východě a na Západě 79

27. Uzbek Násirovi: Snadnost spojení z Paříže do Smyrny a Isfahánu; smutek Uzbekův 84

28. Rizá . . . ovi: Popis komedie a Opery. Dopis herečky 86

29. Rizá Ibbenovi: Pravomoc papežova a biskupů; náboženské spory; nakládání s kacíři 90

30. Rizá témuž: Naivní zvědavost Pařížanů 94

31. Radí Uzbekovi: Poučný pobyt Radího v Benátkách 95

32. Rizá . . . ovi: Ústav slepců Quinze-Vingts 96

33. Uzbek Radímu: Požívání vína u křesťanů a mohamedánů; požívání nápojů k útěše lidí 98

34. Rizá Ibbenovi: Srovnání Francouzek a Peršanek; vážnost Asiatických; účinky styku orientálců s otroky 100

35. Uzbek Džemšídovi: Co bude s křesťany v den posledního soudu? Vztahy křesťanství a mohamedánství 103

36. Uzbek Radímu: Popis pařížských kaváren; spor ve věci Homéra; scholastické hádky 105
37. Uzbek Ibbenovi: Stáří Ludvíka XIV.; rozpory v jeho povaze; jeho nádherymilovnost 107
38. Rizá Ibbenovi: Mají být ženy poddány mužům? 110
39. Hádží Ibbí Ben Josuovi: Zázraky, které provázely narození Mohamedovo a které ověřily jeho poslání 113
40. Uzbek Ibbenovi: Nesmyslnost pohřbů, zármutků a radostí lidských 115
41. První černý eunuch Uzbekovi: Plán učiniti eunuchem otroka, který se vzpírá 117
42. Faran Uzbekovi: Muka, která mu první eunuch ze zášti chystá 118
43. Uzbek Faranovi: Uděluje mu milost 119
44. Uzbek Radímu: Prvenství, jež si osobují Francouzi každého stavu; podobná marnivost ostatních lidí 120
45. Rizá Uzbekovi: Bláznovství alchymisty 122

46. Uzbek Radímu: V čem záleží podstata náboženství? Modlitba k Bohu 125
47. Zaši Uzbekovi: Cesta žen Uzbekových 128
48. Uzbek Radímu: Popis světské společnosti; podobizny finančníka, zpovědníka, básníka, starého důstojníka, člověka, který má štěstí u žen 131
49. Rizá Uzbekovi: Hospic, jež by v Persii chtěli založit kapucíni 141
50. Rizá . . .ovi: Kouzlo skromnosti a drzost marnivosti 142
51. Nargúm Uzbekovi: Popis moskevské říše. Dopis moskevské ženy. Tyranie carova 145
52. Rizá Uzbekovi: Podobizny starých koketek 149
53. Zelis Uzbekovi: Manželství bílého eunucha 152
54. Rizá Uzbekovi: Rozmluva dvou krasoduchů 154
55. Rizá Ibbenovi: Poměr mezi manžely ve Francii 158

56. Uzbek Ibbenovi: Mužští a ženští hráči 161
57. Uzbek Radímu: Mniši, zpovědníci a kazuisté 163
58. Rizá Radímu: Rozmanitost podnikavosti v Paříži 166
59. Rizá Uzbekovi: Mrzoutství starců: relativnost soudů lidských 168
60. Uzbek Ibbenovi: Povaha židů; jejich náboženství; neblahé následky nesnášenlivosti 170
61. Uzbek Radímu: Výhody, závady a nebezpečí stavu duchovních 173
62. Zelis Uzbekovi: Výchova dívek a postavení žen na Východě 176
63. Rizá Uzbekovi: Půvaby francouzské společnosti; povaha žen; laškování, jež se jim líbí 178
64. První černý eunuch Uzbekovi: Nepořádky, jež vznikají v seráji Uzbekově; obraz seráje dobře spravovaného; nutnost přísné kázně 180
65. Uzbek svým ženám: Osud, který hro-

zí jeho ženám, nebudou-li se lépe
chovat 185

66. Rizá . . . ovi: Vášně Francouzů spisovat
knihy příliš často zbytečné 186

67. Ibben Uzbekovi: Kouzlo přátelství. Přího-
dy Feridúnovy a Astartiny 188

68. Rizá Uzbekovi: Lehkomyšlnost a nevědo-
most úředníků 205

69. Uzbek Radímu: Nepochopitelnost povahy
Boha. Je Boží předvědoucnost slučitelná
se svobodným rozhodováním člo-
věka? 207

70. Zelis Uzbekovi: Pohoršení při sňatku
Sufisově 212

71. Uzbek Zelidě: Pochybnost důkazů panen-
ství 213

72. Rizá Uzbekovi: Podobizna rozhodo-
vače 214

73. Rizá . . . ovi: Směšnost Francouzské aka-
demie 215

74. Uzbek Rizovi: Nepravá a pravá důstojnost
velmožů 217

75. Uzbek Radímu: Nestálost zásad, jež

u křesťanů vyznávají soukromníci i kní-
žata 219

76. Uzbek Ibbenovi: Nespravedlnost zákonů
trestajících sebevraždu 221

77. Ibben Uzbekovi: Důvody, z kterých sebe-
vražda může být trestána 224

78. Rizá Uzbekovi: Dopis Francouzův o Špa-
nělech a Portugalcích. Soud, jaký by Špa-
něl vynesl o Francouzech 225

79. Velký eunuch Uzbekovi: Koupě čerkeské
dívky 231

80. Uzbek Radímu: Výhody mírnosti a nevý-
hody přísnosti trestů 232

81. Nargúm Uzbekovi: Nesmírnost příliš má-
lo známých výbojů Tatarů 235

82. Rizá Ibbenovi: Lidé mlčeliví a mluvkové,
kteří nic neřeknou 237

83. Uzbek Radímu: Znaky spravedlnosti ne-
závislé na Bohu a vrozené člověku 238

84. Rizá . . . ovi: Invalidovna 242

85. Uzbek Mírzovi: Výhody, které plynou
z toho, je-li ve státě více nábožen-
ství 243

86. Rizá . . .ovi: Zasahování soudů do důvěrných záležitostí rodinných 246
87. Rizá . . .ovi: Družnost Francouzů; podobizna návštěvníka; jeho náhrobní nápis 249
88. Uzbek Radímu: Velmoži francouzští a velmoži perští 252
89. Uzbek Ibbenovi: Vliv, jakým cit cti může působit na Západě a na Východě 253
90. Uzbek témuž: Rozpor mezi požadavky cti a trestním zákonem ve Francii 256
91. Uzbek Rustamovi: Perský vyslanec v Paříži 258
92. Uzbek Radímu: Události po smrti Ludvíka XIV. 259
93. Uzbek svému bratru santonovi: Přísnost santonů a poustevníků 261
94. Uzbek Radímu: Porušení veřejného práva 263
95. Uzbek témuž: Zásady a sankce opravdového práva veřejného 265
96. První eunuch Uzbekovi: Koupě žluté ženy; kázeň serájů; nutnost návratu Uzbekova 269

97. Uzbek Hosajnovi: Jednoduchost mechaniky, jíž filozofové vysvětlují svět; plodnost jejich principů; zneužívání obrazného slohu v koránu 272
98. Uzbek Ibbenovi: Nestálost štěstěny finančníků ve Francii 275
99. Rizá Radímu: Nestálost mód a mravů ve Francii 277
100. Rizá témuž: Co si Francouzi vypůjčují a co si nevypůjčují od cizinců; cizí původ, složitost a nedostatky jejich zákonů 279
101. Uzbek . . .ovi: Pastýřský list jednoho biskupa o „Ústavě“ 282
102. Uzbek Ibbenovi: Státy evropské, neobmezená moc perských panovníků; hranice moci králů francouzských 284
103. Uzbek témuž: Odloučenost panovníků východních na jejich trůnech 288
104. Uzbek témuž: Názory Angličanů na práva panovníkova 290
105. Radí Uzbekovi: Závady pěstění věd a umění na Západě 292

106. Uzbek Radímu: Výhody pěstění věd
a umění na Západě; ruch, jež podněcuje
v Paříži; slabost států bez průmyslu 295
107. Rizá Ibbenovi: Mladost Ludvíka XV.;
zpovědníci a milenky západních králů;
vliv žen ve Francii 300
108. Uzbek . . . ovi: Posudky knih v novi-
nách 303
109. Rizá . . . ovi: Malichernosti, jimiž se zabý-
vá univerzita pařížská a velké sbory vů-
bec 305
110. Rizá . . . ovi: Starosti hezkých žen 307
111. Uzbek . . . ovi: Úspěch pamětí o nezletilo-
sti Ludvíka XIV. Řeč pařížského gene-
rála 308
112. Radí Uzbekovi: Vylidňování země 310
113. Uzbek Radímu: Změny, jimž země pod-
léhá; nakažlivé nemoci; převraty 314
114. Uzbek témuž: Mravní příčiny vylidňování
země; účinky mnohoženství 317
115. Uzbek témuž: Výhoda, kterou Římané tě-
žili ze svých otroků pro vzrůst obyvatel-
stva 321

116. Uzbek témuž: Vliv nerozlučitelnosti manželství na populaci 323
117. Uzbek témuž: Vliv kněžského bezženství na populaci; výhody protestantismu 327
118. Uzbek témuž: Vliv otrokářství na populaci 331
119. Uzbek témuž: Vliv náboženských představ na populaci 332
120. Uzbek témuž: Vliv mravů divochů na populaci 334
121. Uzbek témuž: Vliv kolonií na populaci 336
122. Uzbek témuž: Vliv politických zřízení a hospodářských poměrů na populaci 342
123. Uzbek Mehemmedu Alímu: Pohromy Turků 344
124. Uzbek Radímu: Štědrost panovníků k dvořanům 345
125. Rizá . . . ovi: Nesnáz v představách o budoucích odměnách 349
126. Rizá Uzbekovi: Vypuzení knížete Cellamara a zatčení vévody du Maine 351

127. Rizá Ibbenovi: Smrt Karla XII. a proces barona Goertze; neblahý vliv ministrů na panovníky 353
128. Rizá Uzbekovi: Podobizna geometra; kavárenský rozhovor; hodnota překladů 355
129. Uzbek Radímu: Nezpůsobilost většiny zákonodárců; úprava a změny zákonů; užitečnost otcovské pravomoci 359
130. Rizá . . . ovi: Drzost novinkářů. Dopisy jednoho z nich: o jejich sázkách; o jejich dílech; o jejich schůzkách 361
131. Radí Rizovi: Dějiny republik a svobodných států 367
132. Rizá . . . ovi: Nestálost majetková ve Francii 371
133. Rizá . . . ovi: Návštěva ve veřejné knihovně 375
134. Rizá témuž: Knihy teologické 376
135. Rizá témuž: Knihy literární a vědecké 379
136. Rizá témuž: Knihy dějepisné 382
137. Rizá témuž: Knihy básnické 385
138. Rizá Ibbenovi: Účinky soustavy Lawovy 388

139. Rizá témuž: Dvě švédské královny, jež se
zřekly trůnu 390
140. Rizá Uzbekovi: Rozklady parlamen-
tů 392
141. Rizá témuž: Perská povídka: Příhody
Ibráhímovy a Anáhídiny 393
142. Rizá Uzbekovi: Dopis učencův se Zlom-
kem ze starověkého mytologa 407
143. Rizá Nathanaelovi Levimu: Moc amuletů
a talismanů. Dopis venkovského
lékaře 415
144. Rizá Uzbekovi: Přednost skromnosti před
marnivostí 421
145. Uzbek Radímu: Znemravnění, jež sousta-
va Lawova způsobila ve Francii 422
146. Velký eunuch Uzbekovi: Nepořádek zavi-
něný nepřítomností Uzbekovou
v seráji 425
147. Uzbek prvnímu eunuchovi: Plná moc,
kterou Uzbek dává prvnímu eunuchovi
k potrestání svých žen 427
148. Narsí Uzbekovi: Smrt prvního eunu-
cha 427

149. Uzbek Narsíovi: Rozkaz, aby přísně zakročil 428
150. Solim Uzbekovi: Žalostný stav seráje 429
151. Narsí Uzbekovi: Věrnost žen a otroků Uzbekových; ztráta jednoho z jeho dopisů 431
152. Uzbek Solimovi: Nový rozkaz k přísnému zakročení 432
153. Uzbek svým ženám: Plná moc udělená Solimovi 433
154. Uzbek Násirovi: Uzbekovo zoufalství, jeho návrat a pomsta 433
155. Roxana Uzbekovi: Solimovo zneužití plné moci 436
156. Zaši Uzbekovi: Její potrestání 437
157. Zelis Uzbekovi: Její pohana 439
158. Solim Uzbekovi: Cizoložství Roxanino 439
159. Solim Uzbekovi: Krvavé potlačení, jež chystá 441
160. Roxana Uzbekovi: Její pravé city k němu 442
- Dodatek k Perským listům 445
- Obrany 446

Dopisy a zlomky dopisů:	
Uzbek . . .ovi: Srovnání lidí nadaných a lidí prostředních	448
Dopis učencův. Bědné postavení učenců	449
Rizá Uzbekovi na venkově: Podobizna po- mlouvače	454
Hádží Ibbí Džemšídovi: Marnost nábožen- ských sporů	456
Rozmanité zlomky	457
Tibetský král kongregaci propagandy v Římě:	
Vzájemné soupeřství misionářů	458
Zlomky dopisů	461
Pokračování „Dějin Troglodytů“	462
Velký eunuch Džánumovi: Správa serájů	466
Rizá Uzbekovi: List staré kokety	471
Uzbek Zelidě: Zelis pomýšlí na rozvod	474
Konec dopisu 143	475
Vysvětlivky	481
„Perský“ pohled barona de Montesquieu (doslov Jindřicha Veselého)	495